

ΕΠΙΝΟΗΣΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ

Πολλοί αποδίδουσι τὴν ἐπινοήσιν τῶν συναλλαγματικῶν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἢ Φλωρεντινοὺς, ἀποδιωθέντας ἀπὸ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Οἱ Ἰουδαῖοι, ἀποδιωθέντες τῆς Γαλλίας ἐπὶ Φιλίππου Αὐγούστου κατὰ τὸ 1184, καὶ ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακροῦ κατὰ τὸ 1316, κατέφυγον εἰς Λομβαρδίαν· ἐκεῖθεν δὲ ἐξέδωκαν συναλλαγματικὰς εἰς διαταγὴν περιηγητῶν ἀποδημούντων εἰς Γαλλίαν. Οἱ περιηγηταὶ οὗτοι, ἀποδόντες τὸ ἀντίτιμον τῶν συναλλαγματικῶν τούτων εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἐπληρώθησαν ἐν Γαλλίᾳ διὰ τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς χρημάτων. Ἐτεροὶ δὲ ἀποδίδουσι εἰς τοὺς Φλωρεντινοὺς τὴν ἐπινοήσιν ταύτην, διωχθέντας ἐκ τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τῶν Γιβελίνων. Ὁ Michel Chevalier, εἰς τῶν διασημοτέρων οἰκονομολόγων καὶ διδασκάλων τῆς ἐπιστήμης, παραδεχόμενος τὴν πρώτην γνώμην, ἀποφαίνεται ὅτι «τὸ ἐπικρατοῦν τότε πνεῦμα τῆς διαρπαγῆς ἠνάγκασεν ὁμάδα τινὰ ἀνθρώπων, τοὺς Ἰουδαίους, ἀμυνομένους πρὸς τὴν βίαν, νὰ ἐπινοήσωσιν ὄργανόν τι μεταβιβαστικὸν χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἥτοι τὴν συναλλαγματικὴν, θεωρουμένην σήμερον ὡς τὴν κρηπίδα τῶν πιστωτικῶν ἐργασιῶν.» Ἐτεροὶ πάλιν ἰσχυρίσθησαν ὅτι αἱ συναλλαγματικαὶ προέκυψαν ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν χρημάτων καὶ τοῦ ἐκτοπισμοῦ αὐτῶν, καθότι διὰ τῆς ἐκδόσεως συναλλαγματικῶν καὶ ἡ ἐξαγωγή τῶν πολυτίμων μετάλλων κατωρθοῦτο καὶ οἱ τόκοι τῶν χρημάτων ἐκαλύπτοντο.

Τὸ συμβόλαιον τοῦ συναλλάγματος δὲν ἦτον ἐκ τῶν ἀγνώστων ἢ ἐκ τῶν μὴ χρησίμων εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας μέσων τοῦ ἐμπορίου. Ἐν τῷ τραπεζιτικῷ τοῦ Ἰσοκράτους ἀνευρίσκειται ἀδιστακτικῶς ἢ ἐκ τῆς συναλλαγῆς παραγομένη ἑνοχικὴ σχέσις, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα συναλλάγματα ἦσαν λίαν σπάνια καὶ δὲν ἔφερον τὸν τύπον «εἰς διαταγὴν», οὐ ἄνευ ἢ συναφθεῖσα σχέσις περιορίζεται εἰς μόνον τὰ ἀπ' ἀρχῆς συμβληθέντα δύο πρόσωπα. Ἐν ᾧ ὁ Στρατοκλῆς ἔμελλε νὰ πλεύσῃ ἀπὸ Ἀθήνας εἰς τὸν Πόντον, ὁ υἱὸς τοῦ Σωπαίου ἔλαβε παρ' αὐτοῦ χρήματα εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐξέδωκε παραγγελίαν πρὸς τὸν ἐν τῷ Πόντῳ πατέρα του νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Στρατοκλέα τὰ χρήματα. Ἐάν δὲ ὁ Σωπαῖος δὲν ἐδέχετο νὰ πληρώσῃ, ὁ δὲ Στρατοκλῆς ἐπιστρέφων εἰς Ἀθήνας δὲν εὗρισκε τὸν ἐκδόντα τὴν παραγγελίαν διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὰ χρήματα, ὁ τραπεζίτης Πασίων ἐγένετο ἐγγυητὴς, διὰ νὰ πληρώσῃ αὐτὰ καὶ τὸν τόκον αὐτῶν. Ἡ πράξις αὕτη δὲν διέφερεν ἀπὸ τὴν συναλλαγματικὴν τὴν σήμερον ἐν χρήσει, ἐάν ὁ Σωπαῖος ὄφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγε-

λίαν τῆς πληρωμῆς εἰς πάντα κομιστὴν αὐτῆς, καὶ ἂν ὁ Στρατοκλῆς ἠδύνατο νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν κατὰ πρῶτον παραγγελίαν. Περὶ τούτων δὲν ἔχομεν πληροφορίας. Δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀμφιβάλλωμεν μετὰ λόγου, ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ ἐπενόησαν καὶ μετεχειρίσθησαν πάντα τὰ χρήσιμα εἰς τὴν ἐυκολίαν τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐμπορίου κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς. Δὲν ἦσαν ἀνώτεροι τῆς δυνάμεως τῆς ἐλληνικῆς ἐπινοίας οἱ σήμερον φαινόμενοι καὶ τὸ πάλαι ἄχρηστοὶ τρόποι τῆς κυκλοφορίας καὶ διαβιβάσεως τῶν χρημάτων, ἀλλὰ δὲν ὑπηγορεύθησαν οὔτε ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, οὔτε ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐμπορίου ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ.¹

Ἐπάρχουσι φράσεις τινὲς ἢ λέξεις, ἢ παροιμίαι, ἃς ἐπαναλαμβάνομεν κατὰ παράδοσιν καὶ ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες, χωρὶς νὰ εἰξεύρωμεν ἀκριβῶς, πολλοὶ τοῦλάχιστον ἐξ ἡμῶν, ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια καὶ ἡ ἱστορικὴ αὐτῶν καταγωγὴ, εἴτε ἐλληνικὴ, εἴτε ξένη. Ἄλλαι μὲν ἐξ αὐτῶν περιήλθον εἰς κοινὴν χρῆσιν ἐκ χωρίου παλαιοῦ τινὸς συγγραφέως, ἄλλαι ἐξ ἱστορικοῦ γεγονότος καὶ ἄλλαι ἐκ μυθικῆς τινος παραδόσεως. Ἐκ τῶν παροιμιωδῶν τούτων φράσεων συνελέξαμεν τὰς μάλλον εὐχρηστούς καὶ προσεπαθήσαμεν νὰ ἐξηγήσωμεν, κατὰ τὰ ἀσφαλέστερα διδόμενα, πόθεν προήλθον καὶ ποία εἶναι ἡ κυρία αὐτῶν σημασία. Ἐάν ἀναγνώστης τις τῆς Ἐστίας τυχὴ νὰ λύσῃ ἐκ τοῦ ἀναγνώσματος τούτου πολυχρόνιον τινὰ ἀπορίαν καὶ πάσῃ ἐπαναλαμβάνων πλέον μηχανικῶς βῆσιν, ἢν παρέλαβε παρ' ἄλλων ἐν ἀγνοίᾳ, ὡς νόμισμα, οὐ οὐδέποτε ἐξήτασε τὴν ἐπιγραφήν καὶ τὸν γενεθλίον τόπον, ἢ νομίσωμεν τοῦτο ἐπαρκῆ τοῦ κύπου τῆς ἀπανθίσεως ἀμοιβῆν.

A. Σ. Β.

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ἡ οὐρὰ τοῦ κυνὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου.

Πολλάκις βεβαίως ἠκούσατε ν' ἀναφέρωσι τὸ στρατήγημα τοῦτο τοῦ πολυτρόπου δημαγωγοῦ τῶν Ἀθηναίων. Ὅσάκις θέλωσι νὰ ἐλέγξωσιν τινὰ ὅτι, ἐνῶ εἰς τὸ φανερόν προσποιεῖται ὅτι ἀσχολεῖται εἰς πράγματα ἀσήμαντα καὶ ἀστεία, κρύφα μηχανορραφεῖ σπουδαιότερα, ἀναφέρουσι τὴν οὐρὰν τοῦ κυνὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου. Ὁ κύων οὗτος ἦτο, κατὰ τὸν Πλούταρχον, θαυμαστὸς τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ πολυταλάντου κυρίου του ἀντιἑβδομήκοντα μῶν, ἥτοι ἐπέκεινα τῶν ἐξ ἑκατῶν σημερινῶν φράγκων. Ὁ δῆμος δλόκληρος ἠγάπα καὶ ἐθώπευσε τὸ σπάνιον ζῶον· ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ὁ κύων ἐπερανίσθη εἰς τὴν ἀγορὰν ἔχων κεκομμένην τὴν ὄραιστᾶτην αὐτοῦ οὐρὰν. Θόρυβος εὐθύς μέγας καὶ ὕβρεις κατὰ τοῦ ἀκρωτηριάσαντος τὸ ἀγαπητὸν ζῶον! Ἀλλὰ ταχέως γνωστοποιεῖται ὅτι ὁ ἔνοχος εἶναι αὐτὸς ὁ Ἀλκιβιάδης. Τότε δὲ πλέον ἡ ἀγανάκτησις τοῦ δημοσίου δὲν ἔχει ὄρια! Τρέχουσιν εἰς τὸν οἶκόν του οἱ φίλοι καὶ οἱ οἰκεῖοι τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ γνωστοποιοῦσιν

1. Ἐραν. ἐκ τῆς Πλουτολ. ὑπὸ I. Α. Σούστου καὶ τῶν Ἀγγ. τοῦ Ἐμπορίου ὑπὸ F. Νούττ.

εἰς αὐτὸν ἐν ἀδημονίᾳ τὰς λοιδορίας τῆς πόλεως. Ἄλλ' ὁ πανοῦργος Ἀθηναῖος ἤρκεσθη μόνον νὰ γελᾷ λέγων· «Αὐτὸ ἤθελα καὶ ἐγώ! Ὁσον ὀμιλοῦν περὶ τοῦ κυνός μου οἱ Ἀθηναῖοι, δὲν θὰ λέγουν τίποτε κακὸν περὶ ἐμοῦ τοῦ ἰδίου».

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἀπεμιμήθη τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ ὁ Μέγας Ναπολεὼν. Ὅτε παρεσκευάζε τὴν ἀθάνατον ἐστρατείαν τοῦ Μαρέγκου, συνῆγε τὰ στρατεύματα κατὰ μικρὰς ὀμάδας παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν Ἀλπεων καὶ ἐπεθύμει νὰ διαλάβῃ τὴν προσοχὴν τῶν Αὐστριακῶν, οἵτινες εἶχον λάβει γνώσιν τῶν στρατιωτικῶν τούτων κινήσεων καὶ ἐζήτουν νὰ μάθωσι τί τρέχει. Πολλοὶ κατάσκοποι ἐστάλησαν ἐπὶ τούτῳ εἰς Γενεύην ἔχοντες ἐντολὴν νὰ μνηύωσι πᾶν ὅ,τι μαθαίνουν περὶ τῶν πράξεων τοῦ πρώτου Ὑπάτου. Τί ἐσοφίσθη λοιπὸν ὁ Ναπολεὼν ὅπως διασκεδάσῃ τὰς ὑποψίας τοῦ ἐχθροῦ; Γράφει φιλικωτάτην ἐπιστολὴν πρὸς παλαιὰν τινα φίλην, ἣν εἶχεν ἐν Γενεύῃ, παραπονούμενος ὅτι πᾶσχει, ὅτι προσεβλήθη τὸ σῆθός του καὶ ὅτι οἱ ἰατροὶ τὸν διέταξαν νὰ πίνῃ ὄνειον γάλα. Ἐν ἐπιλόγῳ ἀνήγγελλεν ὅτι σκοπεύει νὰ ἔλθῃ νὰ ἀναπαυθῆ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Γενεύης καὶ παρεκάλει τὴν φίλην του νὰ φροντίσῃ νὰ τῷ προμηθεύσῃ καλὴν τινα γαλακτοφόρον ὄνον. Ἡ εἰδησις αὕτη γνωστοποιεῖται πάραυτα καὶ περιτρέχει τὴν πόλιν. Ὁ πρῶτος Ὑπάτος ἔχει ἀνάγκην νὰ πῆ ὄνειον γάλα καὶ οἱ Αὐστριακοὶ φοβοῦνται ὅτι μελετᾷ ἐπιδρομὴν! Οἱ κατάσκοποι μνηύουσιν ἐν σπουδῇ τὰ περὶ τῆς νόσου τοῦ Ναπολεόντος εἰς τὸν στρατηγὸν Μελάς καὶ ὁ αὐστριακὸς ἀρχιστράτηγος ἐντελῶς καθησυχάζει. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ ἀσθενὴς διέβαινε τὸν Ἅγιον Βερνάρδον, κατετρόπωνε τοὺς Αὐστριακοὺς ἐν Μαρέγκῳ καὶ κατέκτα τὴν Ἰταλίαν.

ΝΕΟΣ ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΕΛ

Τῆ 4 Ἰουλίου 1876 κλείουν ἑκατὸν ἔτη, ἀφ' ὅτου ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀρκτῆς Ἀμερικῆς ἀνεκηρύχθη ἐν Φιλαδελφείᾳ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δεκατριῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν, αἵτινες διὰ τῆς μάχης τοῦ Βούγκερς-Χίλλ εἶχον ἀποτινάξει ὀριστικῶς τὸν ζυγὸν τῆς μητροπόλεως. Ἴνα προπόντως ἐορτάσωσι τὴν ἑνδοξὸν ταύτην ἐπέτειον, οἱ Ἀμερικανοὶ, ὅπως γνωρίζουσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, προσεκάλεσαν πάντα τῆς ὑψηλῆς τῆς ἐθνῆς εἰς Παγκόσμιον Ἐκθεσιν, ἥτις γενήσεται μὲν ἐν Φιλαδελφείᾳ, θὰ καταλάβῃ δὲ μέγαρον ὑπερέχον κατὰ τὰς διαστάσεις πάντα τὰ παρόμοια, τὰ διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς Ἐκθέσεις οἰκοδομηθέντα.

Τὸ θαῦμα δὲ τῆς Ἐκθέσεως ταύτης θὰ ᾖνε μέγας πύργος χιλίους ἀγγλικούς πόδας ὑψηλός, ὅστις θὰ ὑψοῦται παρὰ τὸ μέγαρον.

Ὁ πύργος οὗτος, ὃν οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπωνόμασαν Πύργον τῆς Βαβέλ, θὰ ᾖνε ὅλος σιδηροῦς καὶ θὰ σχηματίζῃ γιγαντώδη κῶνον ἔχοντα πρὸς μὲν τὴν βᾶσιν διάμετρον 45^{μέτρων} 75, πρὸς δὲ τὴν κορυφὴν 9 μέτρων. Θὰ διήκει δὲ κατὰ μῆκος τοῦ πύργου κεντρικὸς σωλὴν 9 μέτρων ἔχων διάμετρον, ὅστις καὶ θ' ἀποτελῆ πρᾶγματι τὸ μνημεῖον. Ἐν τῷ σωλῆνι θὰ κυκλοφοροῦν τέσσαρες μηχανικαὶ ἀναβάθραι, οὕτω πως διατεθειμέναι, ὥστε 500 ἄνθρωποι νὰ ἀναβαίνωσιν εἰς τρία λεπτά· ἡ κατάβασις θὰ γίνηται εἰς πέντε λεπτά. Ὅσοι τυχὸν ἤθελον φοβεῖσθαι τὴν διὰ τῶν κινήτων ἐκείνων σανιδῶν ἀνάβασι, θ' ἀναβαίνωσι διὰ κλίμακος περιτρεχούσης τὸν σωλῆνα.

Εἰς πέντε ἑκατομμύρια φράγκα ὑπολογίζεται ἡ ὅλη δαπάνη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πύργου.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι κατὰ τὴν νέαν ταύτην πυργοποιίαν δὲν θὰ συμβῇ ὅ,τι καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκείνην καὶ ὅτι ὁ ἀμερικανικὸς πύργος αἰσιῶς θὰ περατωθῇ.

Ἀναμφιλέκτως ὁ πύργος οὗτος θὰ ᾖνε τὸ ὑψηλότερον μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ἀνθρώπου χεῖρες θὰ ἔχωσιν οἰκοδομήσει. Διὰ τοῦ ἐπομένου πίνακος θὰ δυνηθῶσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν νὰ παραβάλωσι τὸ ὕψος αὐτοῦ πρὸς τὸ τῶν κυριωτέρων ἄλλων ἐπὶ γῆς μνημείων.

Πύργος Φιλαδελφείας	305 μέτρα
Πυραμὶς Χέοπος	146 —
Μητρόπολις Στρασβούργου	142 —
Κωδωνοστάσιον μητροπόλ. τοῦ Ρουάν	141 —
» τοῦ Ἁγίου Στεφάνου	
τῆς Βιέννης	138 —
Θόλος Ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ	132 —
Μητρόπολις τοῦ Amiens	130 —
Πυραμὶς Κηφρήνου	130 —
Κωδωνοστάσιον μητροπόλ. Ἀμβέρσης	120 —
Ἁγιος Παῦλος Λονδίνου	110 —
Δῶμος τοῦ Μιλάνου	109 —
Θόλος τῶν Ἀπομάχων (Παρισίοι)	105 —
Κωδωνοστάσιον μητροπόλ. Ἁγίου Διονυσίου	103 —
Πάνθειον Παρισίων	79 —
Πύργος Κουτάβης εἰς Delhi	
(τέως ὁ ὕψιστος ἐπὶ γῆς μεμονωμένος πύργος)	78 —
Ἴσος γαλλικοῦ πλοίου 120 πυροβόλ.	73 —
Πύργοι τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων	66 —
Πύργος Ἁγίου Ἰακώβου Παρισίων	58 —
Στήλη Βανδώμης	43 —
Ὁ ἐν Παρισίοις ὀβελίσκος (Λουξώρ)	27 —

Ὅθεν ὁ ἀμερικανικὸς πύργος θὰ ᾖνε κατὰ τὸ ὕψος διπλάσιος τῆς μεγάλης πυραμίδος τοῦ Χέο-